

This Question Paper consists of 25 questions and 12 printed pages.
ह्या प्रश्नपत्रिकेत एकूण 25 प्रश्न आणि 12 छपील पाने आहेत.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

अनुक्रमांक

Code No. 65/S/A/M
कोड नं.

SET/सेट

A

ACCOUNTANCY

(लेखाकर्म)

(224-M)

Day and Date of Examination

(परीक्षेचा दिवस आणि तारीख)

Signature of Invigilators

1.

(निरीक्षकाची सही)

2.

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and the total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
- 4 All the questions including objective type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective type questions.
- 5 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 6 Write your Question Paper code No. **65/S/A/M, Set

A

- 7 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

सामान्य सूचना :

- 1 परीक्षार्थीनी प्रश्नपत्रिकेच्या प्रथम पृष्ठावर आपला अनुक्रमांक लिहावा.
- 2 कृपया प्रश्न-पत्र तपासून पहा. एकूण पृष्ठांची संख्या छापलेली आहे तेवढेच प्रश्न क्रमाने आहेत का ते पहा.
- 3 बहुपर्यायी प्रश्नांचे उत्तर लिहिताना दिलेल्या पर्यायांपैकी अचूक पर्याय (A), (B), (C) किंवा (D) निवडून उत्तरपत्रिकेत लिहा.
- 4 बहुपर्यायी प्रश्नांची उत्तरे निर्धारित वेळेतच द्यावयाची आहेत यासाठी जास्त वेळ दिला जाणार नाही.
- 5 उत्तर-पत्रिकेत उमेदवाराची ओळख होईल किंवा योग्य त्या जागे व्यतिरिक्त बैठक क्रमांक लिहिणाऱ्या उमेदवारास अपात्र ठरविण्यात येईल.
- 6 आपल्या उत्तर-पत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेचा कोड संख्या **65/S/A/M-A** अवश्य लिहा.
- 7 प्रश्नपत्रिका दोन भाषांमध्ये आहे. प्रश्नांबाबत काही शंका असल्यास इंग्रजी रूपांतर प्रमाणभूत मानावे.

ACCOUNTANCY

(लेखाकर्म)

(224-M)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

Note : (1) Answer **all** the questions.

(2) Marks allotted to each question are indicated against it.

सूचना : (1) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(2) प्रत्येक प्रश्नाच्या समोर त्याचे गुण दर्शविले आहेत.

1 "The business enterprise and its owners are separate" is the theme of : **1**

(i) Convention of Consistency (ii) Business Entity Concept

(iii) Convention of full disclosure (iv) Dual-aspect Concept

व्यवसाय उपक्रम आणि त्यांचे मालक, दोन्ही भिन्न आहेत. ही मूळ संकल्पना आहे.

(i) समानतेचा अधिवेशनाची (ii) व्यवसाय संस्था संकल्पनांची

(iii) संपूर्ण प्रकटीकरणाचे अधिवेशनाची (iv) द्विपक्षीय संकल्पनेची

2 Income received in advance ₹ 7,000. What effect will the transaction have on the Accounting Equation ? **1**

(i) Increase and decrease in Asset

(ii) Increase and decrease in Liability

(iii) Increase in Asset and increase in Liability

(iv) Increase in Liability and decrease in Asset

₹ 7,000 अगाऊ उत्पन्न मिळाले. या व्यवहाराचा लेखा समीकरणावर काय परिणाम होईल ?

(i) मालमत्तेत वाढ आणि घट

(ii) दायित्वात वाढ आणि घट

(iii) मालमत्तेत वाढ आणि दायित्वात वाढ

(iv) दायित्वात वाढ आणि मालमत्तेत घट

- 3 Which of the following is the book of original entry ? 1
- (i) Trial Balance (ii) Journal
(iii) Ledger (iv) None of the above
- खालील पैकी मूल नोंदीची वही कोणती ?
- (i) तेरीज (ii) रोजकिर्द
(iii) खातावही (iv) वरील पैकी नाही
- 4 Under which method of depreciation, the amount of depreciation goes on reducing year after year ? 1
- (i) Straight Line Method
(ii) Diminishing Balance Method
(iii) Both (i) and (ii)
(iv) None of the above
- घसाराच्या कोणत्या पद्धतीनुसार घसारा दर वर्षानुवर्ष कमी होत जातो ?
- (i) सरळ रेषा पद्धत
(ii) शिल्लक कमी करण्याची पद्धत
(iii) वरील (i) आणि (ii) दोन्ही
(iv) वरील पैकी काहीही नाही
- 5 Carriage inward is shown in the 1
- (i) Debit side of Trading Account
(ii) Debit side of Profit and Loss Account
(iii) Credit side of Trading Account
(iv) Credit side of Profit and Loss Account
- भाड्याचे उत्पन्न दर्शविले जाते :
- (i) ट्रेडिंग खात्याच्या डेबिट बाजूस
(ii) नफा आणि तोटा खात्याच्या डेबिट बाजूस
(iii) ट्रेडिंग खात्याच्या क्रेडिट बाजूस
(iv) नफा आणि तोटा खात्याच्या क्रेडिट बाजूस

- 6 Which of the following is not included in Central Processing Unit (CPU) ? 1
- (i) Control Unit
(ii) Memory Unit
(iii) Arithmetic and Logic Unit
(iv) Output Unit
- मुख्य प्रोसेसिंग युनिट मध्ये खालील पैकी काय समाविष्ट होत नाही ?
- (i) नियंत्रण युनिट
(ii) मेमरी युनिट
(iii) अंकगणित आणि तार्किक युनिट
(iv) आउटपुट युनिट
- 7 State any three limitations of Accounting. 3
- लेखांकनाच्या कोणत्याही तीन मर्यादांचा उल्लेख करा.
- 8 What is Transfer Voucher ? Give a specimen of Transfer Voucher. 3
- ट्रान्सफर व्हाऊचर म्हणजे काय ? ट्रान्सफर व्हाऊचर चा नमुना द्या.
- 9 Define : 3
- (i) Trial Balance
(ii) Suspense Account
- व्याख्या लिहा –
- (i) ट्रायल बॅलेन्स
(ii) सस्पेन्स खाते
- 10 Classify the following Assets into Fixed and Current Assets. 3
- Cash in hand, Debtors, Land and Building, Stock of Goods, Furniture, Plant and Machinery.
- खालील मालमत्ता चे स्थिर मालमत्ता आणि चालू मालमत्तेत वर्गीकरण करा.
- हातात रोख रक्कम कर्जदार, जमीन व इमारत, वस्तूचा साठा, फर्निचर, सयंत्र (प्लॉन्ट) यंत्रसामग्री.

- 11 What do you mean by Computerized Accounting ? 3
कम्प्यूटरीकृत लेखांकन म्हणजे काय ?
- 12 What is the meaning of Compound or Combined Journal entries ? 4
Explain with an example.
मिश्र किंवा संयुक्त रोजकीर्दच्या नोंदींचा अर्थ काय होतो ? उदाहरण सह स्पष्ट करा.
- 13 Explain the following types of errors with an example. 4
(i) Compensating errors
(ii) Errors of Commission
(iii) Errors of Omission
(iv) Errors of Principles
खालील त्रुटींना उदाहरणासह स्पष्ट करा.
(i) पूरक त्रुटी
(ii) मजकूर त्रुटी
(iii) लोप त्रुटी
(iv) सैद्धांतिक त्रुटी
- 14 Explain how accounting is useful to (i) Government (ii) Investors. 5
लेखांकन (अकाउंटिंग) कशा प्रकारे (i) सरकार (ii) गुंतवणूक दारांसाठी उपयुक्त आहे ते स्पष्ट करा.
- 15 What is meant by "Convention of Conservatism" ? 5
“कन्व्हेन्शन ऑफ कंझर्वेटिव्हिझम” (पुराणमत वाद्यांचे अधिवेशन) म्हणजे काय ?

16 From the following particulars, prepare a Purchases Return Book of Bhalla Carpets, Jalandhar. 5

01-04-2018 : Returned to Nirbhay Mills of Surat 100 pieces 2' × 4' shapes @ ₹ 400 per piece and 80 pieces 5' × 8' shapes @ ₹ 400 per piece.

13-04-2018 : Returned to B.B.N. Chemicals, Banaras 30 sceneries 3' × 4' shapes @ ₹ 900 per piece and 40 full cut skins @ ₹ 200 per piece.

21-04-2018 : Returned to Dilshad Carpets, Kolkata 70 foot mats 16" × 24" @ ₹ 200 per piece (Trade discount 10%).

खाली दिलेल्या तपशिलांवरून, भल्ला कार्पेट्स जालंधर ची खरेदी परतावा वही तयार करा.

01-04-2018 : निर्भय मिल्सने सुरतला 100 पीस परत केले. आकार 2' × 4' @ ₹ 400 प्रमाणे आणि 80 पीस 5' × 8' आकार @ ₹ 400 प्रमाणे प्रती पीस

13-04-2018 : बी. बी. एन. केमिकल्स, बनारसला ला परत 30 सोनरिया आकार 3' × 4' @ ₹ 900 प्रमाणे प्रति पीस आणि 40 फुलकट स्किनस @ ₹ 200 प्रमाणे प्रति पीस.

21-04-2018 : दिलशाह कार्पेट्स, कलकत्याला परत 70 फुट मेट्स 16" × 24" @ ₹ 200 प्रमाणे प्रति पीस (व्यापार सूट 10%)

17 What is Reserve ? State any three general rules for creation of reserves. 5

राखीव म्हणजे काय ? राखीव ठेवण्याचे कोणतेही तीन सामान्य नियम सांगा.

18 What is Tally ? What are the uses of following shortcut Keys ? 5

- (i) F1 (ii) F2
(iii) F3 (iv) F11

टॅली म्हणजे काय ? खालील शॉर्ट कट के चे उपयोग काय आहेत ?

- (i) F1 (ii) F2
(iii) F3 (iv) F11

19 What do you mean by external and internal Liabilities ? Explain with examples. 6

बाह्य आणि अंतर्गत दायित्वे (जबाबदारी) म्हणजे काय ? उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

20 Enter the following transactions in a petty cash book of Mr. Rajeshwar. 6

01-05-2020	Imprest amount received	₹ 500
02-05-2020	Bought Postage Stamps	₹ 25
03-05-2020	Paid Travelling Expenses	₹ 78
07-05-2020	Paid for Stationery	₹ 31
12-05-2020	Paid for Courier	₹ 36
18-05-2020	Paid for Cartage	₹ 59
25-05-2020	Paid for Postage Stamps	₹ 32
26-05-2020	Paid for Stationery	₹ 42
31-05-2020	Paid for Refreshment	₹ 75

श्री राजेश्वर यांच्या किरकोळ रोकड वहीत खालील व्यवहारांची नोंद करा.

01-05-2020	आगऊ रकम मिळाली	₹ 500
02-05-2020	टपाल तिकिटे खरेदी केले	₹ 25
03-05-2020	प्रवास खर्च दिला	₹ 78
07-05-2020	स्टेशनरी खरेदी	₹ 31
12-05-2020	कुरियर साठी चुकविले	₹ 36
18-05-2020	भाडे चुकविले	₹ 59
25-05-2020	टपाल तिकिटे साठी खर्च	₹ 32
26-05-2020	स्टेशनरी साठी खर्च	₹ 42
31-05-2020	जलपान साठी खर्च	₹ 75

- 21 State any six causes of disagreement in the balance of Cash Book and Pass Book. 6

कॅश बुक आणि पास बुक यांच्यातील शिल्लक न जुळण्याची सहा कारणे सांगा.

- 22 What is Ledger ? What is the process of recording information in Ledger ? 6

खाता-वही म्हणजे काय ? खातावही मध्ये माहिती अभिलेखित करण्याची प्रक्रिया काय आहे ?

- 23 What are the two methods of providing depreciation ? Give any one merit and one demerit of each. 6

घसारा आकारण्याच्या दोन पद्धती कोणत्या ओहत ? प्रत्येकाचा एक गुण आणि एक दोष द्या.

- 24 Define the term 'Financial Statements'. Write any four objectives of Financial Statements. 6

'वित्तीय विवरण' (फायनान्शियल स्टेटमेंट्स) या शब्दाची व्याख्या द्या. वित्तीय विवरणांची कोणतीही चार उद्दिष्टे लिहा.

- 25 (a) Write any two points of difference between Trading Account and Profit and Loss Account. 4

- (b) From the following balances, prepare Trading and Profit and Loss Account. 6

Opening Stock	₹ 10,000	Factory Expenses	₹ 28,000
Purchases	₹ 34,000	Telephone Charges	₹ 2,000
Sales	₹ 70,000	Carriage Inward	₹ 5,000
Wages	₹ 12,000	Closing Stock	₹ 25,000
Salaries	₹ 18,000	Interest Received	₹ 1,000
General Expenses	₹ 6,000	Purchases Return	₹ 2,000

- (a) व्यापार खाते आणि नफा-नुकसान खाते यांच्यातील फरकाचे कोणतेही दोन मुद्दे लिहा.
- (b) खालील शिल्लकीच्या आधारे व्यापार खाते आणि नफा-नुकसान खाते तयार करा.

प्रारंभिक शिल्लक	₹ 10,000	कारखाना खर्च	₹ 28,000
खरेदी	₹ 34,000	टेलीफोन चार्ज	₹ 2,000
विक्री	₹ 70,000	भाड्याचे उत्पन्न	₹ 5,000
मजूरी	₹ 12,000	अंतिम शिल्लक	₹ 25,000
वेतन	₹ 18,000	व्याजाची प्राप्ती	₹ 1,000
सामान्य खर्च	₹ 6,000	खरेदी परतावा	₹ 2,000

OR / किंवा

From the following Trial Balance and adjustments, prepare Final Accounts.

Trial Balance as on March 31, 2023

Debit Balances	Amount (₹)	Credit Balances	Amount (₹)
Opening Stock	4,600	Capital	15,720
Purchase	16,980	Sundry Creditors	5,960
Sales Returns	2,300	Sales	42,600
Wages	4,920	Discounts Received	1,200
Salaries	5,000	Purchase returns	3,120
Rent	1,680		
Discount Allowed	1,180		
Printing	680		
Interest	700		
Building	12,000		
Office Equipment	1,400		
Sundry Debtors	2,850		
Cash in Hand	450		
Cash at Bank	10,860		
Drawings	3,000		
	68,600		68,600

Adjustments :

- (i) Closing Stock ₹ 11,500.
- (ii) Depreciate Building @ 10% and Office Equipment @ 20%.
- (iii) Prepaid Rent ₹ 180.
- (iv) Outstanding Salaries ₹ 1,000.

खालील तेरीज शिल्लक आणि समायोजनाच्या सहाय्याने अंतिम खाते (फाइनल अकाउंट) तयार करा.

तेरीज

31 मार्च 2023ला

उधार शिल्लक	रकम (₹)	जमा शिल्लक	रकम (₹)
प्रारंभिक शिल्लक	4,600	भांडवल	15,720
खरेदी	16,980	विविध लेनदार	5,960
विक्री परतावा	2,300	विक्री	42,600
मजूरी	4,920	सुट (डिस्काउंट) प्राप्त	1,200
वेतन	5,000	खरेदी परतावा	3,120
भाडे	1,680		
सुट प्रदान	1,180		
मुद्रण/छपाई	680		
व्याज	700		
भवन	12,000		
कार्यालय उपकरण	1,400		
विविध देणेदार	2,850		
हातावर रोकड	450		
बँकेत रोकड	10,860		
पैसे उचलणे	3,000		
	68,600		68,600

समायोजन :

- (i) अंतिम शिल्लक रँ 11,500.
 - (ii) भवन/बिल्डींग पर 10% दराने आणि कार्यालयीन उपकरणांवर 20% दराने घसारा लावा.
 - (iii) प्रि-पेड रेन्ट (प्रि-पेड-भाडे) रँ 180.
 - (iv) आऊट स्टॅन्डींग वेतन रँ 1,000.
-

